Könyvtáros kollégáink állami kitüntetése a nemzeti ünnep alkalmából

2025/03/13

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából a nemzeti könyvtár négy munkatársát díjazták példamutató tevékenysége elismeréseként.

[1]

[2]

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából a nemzeti könyvtár négy munkatársát díjazták példamutató tevékenysége elismeréseként.

Március 13-án a Pesti Vigadóban előbb Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős miniszter és Varga-Bajusz Veronika felsőoktatásért, szak- és felnőttképzésért, fiatalokért felelős államtitkár a Magyar Érdemrend tisztikeresztje polgári tagozat kitüntetést, majd Zsigó Róbert, a Kulturális és Innovációs Minisztérium miniszterhelyettese és Závogyán Magdolna kultúráért felelős államtitkár a Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetést nyújtotta át kollégáinknak.

[3]

[4]

A haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában végzett tevékenysége elismeréseként a Magyar Érdemrend tisztikeresztje polgári tagozat kitüntetésben részesült dr. Vizkelety Andrásné Ecsedy Judit bibliográfus, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a nemzeti könyvtár nyugalmazott tudományos kutatója. Magas színvonalú munkája, példamutató tevékenysége elismeréseként Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült **Gerencsér Judit**, könyvtárunk általános főigazgató-helyettese, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke, valamint dr. Zichy Mihály, Kézirattárunk nyugalmazott tudományos kutatója.

[5]**Dr. Vizkelety Andrásné Ecsedy Judit** 1946-ban született Szilsárkányban. 1971-ben végezte el az Eötvös Loránd Tudományegyetem angol–könyvtár szakát.

Ugyanebben az évben kezdett az Országos Széchényi Könyvtár Gyarapítási Osztályán dolgozni külföldi könyvbeszerzőként és angol referensként. 1981-ben került a *Régi Magyarországi Nyomtatványok* Szerkesztőségébe. Egészen 2019-ben bekövetkezett nyugdíjazásáig volt a könyvtár munkatársa.

Könyvtári feladatai mellett hamarosan bekapcsolódott a Borsa Gedeon által vezetett betűtípus-kutató csoport munkájába, amelynek célja az 1701 előtt Magyarországon működött nyomdák betű- és díszkészletének összeállítása volt. A betűtípus-kutatás mellett feltárta és összegyűjtötte a nyomdákra vonatkozó szakirodalmat és levéltári forrásokat. Ennek eredményeként jelent meg nyomtatásban is a *Hungaria typographica 1473–1700* című sorozat három kötete (2004–2014), a történelmi Magyarország területén egykor működött valamennyi nyomda teljes készletének rendszerezett bemutatása és katalógusa. Ennek segítségével akár egy féllapnyi nyomtatványtöredékről is megállapítható, hogy Magyarországon készült-e; nagy biztonsággal megmondható, hogy melyik nyomdában, és meglehetősen pontosan meghatározható, hogy mikor. Összeállítása felbecsülhetetlen jelentőségű segédlet a hányattatott sorsú magyar könyvanyag kutatásához, amelynek megmaradt darabjai is jórészt töredékesen őrződtek meg, gyakran pedig impresszum nélkül vagy hamis adatokkal láttak napvilágot. Teljesítménye nemzetközi szinten is egyedülálló; hasonló összeállítás egyetlen más ország tekintetében sem készült.

Dr. Vizkelety Andrásné Ecsedy Judit a magyarországi nyomdászat- és könyvtörténet nemzetközileg is elismert kutatója. Már 1978-ban fontos összefüggésekre mutatott rá *A gyulafehérvári fejedelmi nyomda története* című kisdoktori disszertációjában. Kandidátusi fokozatot szerzett, majd 2007-ben az Magyar Tudományos Akadémia doktora lett. Neki köszönhetjük a nyomdatörténeti kutatásokat összefoglaló *A könyvnyomtatás Magyarországon a kézisajtó korában 1473–1830* című szintézist, amely egyetemi tankönyv is. Tisztázta a hamis vagy fiktív nyomdahellyel megjelent magyarországi nyomtatványok valódi készítési helyét, idejét, történetét (*Titkos nyomdahelyű régi magyar könyvek 1539–1800* [1996]).

Maradandó érdemeket szerzett kulturális örökségünk feltárásában is. Nevéhez fűződik a XVIII. századi retrospektív nemzeti bibliográfia (Petrik Géza: *Magyarország bibliographiája*) több kiegészítő kötetének (VIII., IX., X.) összeállítása, szerkesztése, amelyekkel szinte teljessé vált a korszak magyarországi nyomtatott könyvtermésének feltárása.

Dr. Vizkelety Andrásné Ecsedy Judit maga is kutató közösséget szervezett a nyomdászattörténeti kutatások folytatására. A kelet-magyarországi és erdélyi nyomdákat feltáró monumentális vállalkozás összeállításában már tanítványai is részt vettek. Szintén munkatársaival együtt készítette el a XVIII. századi magyarországi nyomdáknak az előző századokhoz hasonló típusrepertóriumát.

Emellett tanított az ELTE BTK Könyvtár és Információtudományi Intézetében, doktoranduszai az ELTE, a Miskolci Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem doktori iskolájában végeztek. Eredményeit idegen nyelven, valamint szélesebb körben, tudományos-ismeretterjesztő jelleggel is közzétette (typographia.oszk.hu [6], *A magyarországi nyomdászat képes krónikája, 1473–1700*, 2014, Bánfi Szilviával közösen).

Sokáig a Consortium of European Research Libraries (CERL) magyarországi koordinátora volt. Életpályájának, kimagasló tudományos tevékenységének elismeréseként számos szakmai díjat kapott (Keresztury-díj, 1992; Klaniczay-díj, 2015). 2016-ban az OSZK Széchényi Ferenc-emlékéremmel, a kulturális tárca pedig 2009-ben Széchényi Ferenc-díjjal tüntette ki.

[7]**Gerencsér Judit** huszonhat éve dolgozik a könyvtár- és információtudomány területén. Szakmai pályafutását 1999-ben kezdte a Berzsenyi Dániel Főiskolához tartozó Európai Dokumentációs Központban. Ezt követően információs menedzser lett az Országos Bírósági Hivatal Magyar Bíróképző

Akadémián. 2013-ban a Kúria Tőry Gusztáv Jogi Szakkönyvtára könyvtárvezetőjévé, 2016-ban az Országos Bírósági Könyvtári Rendszer vezető koordinátorává nevezték ki. Pályafutása során jelentős szerepet vállalt az Országos Bírósági Könyvtár Rendszer kialakításában és folyamatos fejlesztésében. 2020 júniusa óta az Országos Széchényi Könyvtár általános főigazgató-helyettese.

2011-ben társalapítója volt a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) Jogi Szekciójának. 2015-től 2023-ig az MKE főtitkára, 2023-tól elnöke. 2019 és 2023 között a Könyvtári Egyesületek és Szervezetek Nemzetközi Szövetsége (International Federation of Library Associations and Institutions – IFLA) Jogi Könyvtári Szekciójának állandó bizottsági vezetőségi tagja volt. 2021-től a Könyvtári Akkreditációs Bizottság tagja.

2003-ban Fulbright kutatói ösztöndíjat kapott, 2005-ben elnyerte az Év fiatal könyvtárosa díjat, 2013-ban pedig az MKE-emlékérmet.

[8]**Dr. Zichy Mihály** 1959-ben született. Mintegy negyven éven át tevékenykedett az OSZK-ban, mindvégig a Kézirattár munkatársaként. Származása és gimnáziumi tanulmányai okán az érettségit követően történelmi érdeklődésétől kényszerűen elszakadva a könnyűipari főiskolán szerzett

diplomát. Az OSZK-ba kerülve kezdte meg tanulmányait az ELTE történelem szakán, és ugyanitt szerzett egyetemi doktori fokozatot egy kora újkori témából. PhD-disszertációja már közelebb vitte időben a később kutatási területté vált időszakhoz, a dolgozat egy anonim XVIII. századi szépirodalmi-hadtörténeti munkát tárgyalt (*Magyar krónikásének a 18. századból*, Széphalom Könyvműhely, 1999).

Kézirattári munkájából is fakadóan történészi érdeklődése egyre inkább a XIX–XX. század felé fordult. Alapvető forrásokat publikált bevezető tanulmányokkal (Thallóczy Lajos levelezése, Kéthly Anna emigrációs levelezése, források az Apponyi család történetéhez), illetve családtörténeti kutatásainak eredményeként Zichy József utazásainak dokumentációját két kötetben.

Zichy Mihály az évtizedek során a Kézirattár XX. századi történeti fondjainak és természetesen a fond köré sűrűsödő történeti, művelődéstörténeti kontextusnak abszolút referensévé vált. Számos nagy hagyaték mélységi feldolgozása fűződik a nevéhez, az utóbbi tíz évben pedig a Mikes Kelemen Program keretében beérkezett emigráns történeti hagyatékok feldolgozása okán a XX. századi magyar emigráció megkerülhetetlen referensévé vált.

Minden munkája, a hivatali munkától a tudományos publikációkig a történettudomány ma is alapvetően fontos feladatát, a források feltárását szolgálta és szolgálja a jövőben is, hiszen kiadás előtt áll az Apponyi családdal kapcsolatos újabb, társszerzős munkája.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes 2025. március 14-én, az állami kitüntetések átadóünnepségén a Karmelita rendezvénytermében a Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetést nyújtotta át Sudár Annamária kollégánknak kulturális örökségünk megőrzése és bemutatása érdekében végzett szerteágazó munkássága, valamint a magyar irodalom klasszikusait népszerűsítő, kiemelkedő előadóművészi tevékenységének elismeréseként.

[9]**Sudár Annamária** magyar és történelem szakos bölcsész, tanár, előadóművész, kulturális menedzser, irodalmi szerkesztő.

1996-ban magyar és történelem szakos tanári diplomát szerzett az ELTE Bölcsészettudományi Karán. A diplomaszerzés után alma materében, az egykori József Attila Gimnáziumban (akkor már Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban) helyezkedett el, ahol nyolc éven át tanított. A tanítás munkásságát máig meghatározó nézőpontokat alakított ki benne. Rendhagyó irodalomórákat tart fővárosi és vidéki középiskolákban (az utóbbi évek ez irányú tevékenységéből kiemelendő a Petőfi Kulturális Program keretében 2024-ben tartott óráinak sora), korábban történelmi sétákat vezetett diákoknak a Kerepesi temetőben.

Éveken keresztül a Neumann János Digitális Könyvtár és Multimédia Központ (Neumann-ház) egyik legfontosabb szolgáltatása, a *Bibliotheca Hungarica Internetiana (BHI)* elnevezésű magyar szövegtár irodalmi főszerkesztője volt. A gyűjtemény a klasszikus magyar szépirodalom kritikai és népszerű kiadásban megjelent köteteinek, valamint számos szakterület alapvető szakirodalmának digitalizált változatát tartalmazta. A szövegtár 2003 végén közel 50 000 művet foglalt magába. A gyűjtemény építésének egyik legfontosabb szempontja volt, hogy a magyar olvasók jó minőségű és minden tekintetben jogtiszta szövegeket olvashassanak.

Sudár Annamária főállásban az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa, ahol aktívan hozzájárult az intézmény nagyobb léptékű tematikus tartalomszolgáltatásainak elindításához. Ez aktivizálta személyiségének közösségépítő erejét, hiszen a tartalomszolgáltatásokat hazai és határon túli kulturális rendezvények (2007-ben az *In memoriam Lázár Ervin* [10] rajzverseny, 2008-ban a Nyugat 1908–2008 [11] szavalóverseny és a *Mesék Mátyás királyról* [12] mesemondó verseny, 2009-ben az Örkény Istvánról [13] szóló prózamondó verseny és pályázat tanároknak stb.) kísérték.

2018. november 5-én, *A Corvina könyvtár budai műhelye* [14] című kiállítás megnyitásával egy időben vezetésével indult útnak a megújított corvinahonlap, a *Bibliotheca Corvina Virtualis* (www.corvina.hu [15]). Az arculatában, tartalmában és informatikai hátterében is újratervezett szolgáltatás távlati célja Hunyadi Mátyás magyar király (1458–1490) uralkodói könyvtára, a Bibliotheca Corvina virtuális rekonstrukciója.

Kulturális menedzserként a nemzeti könyvtár *Esszencia* [16] címet viselő állandó kiállításának egyik kurátora, a Pray-kódexről és annak díszmásolatáról készült, 2022-ben bemutatott dokumentumfilm koncepciójának kidolgozója.

Sudár Annamária több mint egy évtizede dolgozik a Magyar Pálos Rend mellett. Ennek eredménye – többek között – a Pálosaink, a fehér barátok *[17]* című, a nemzeti könyvtár és a Magyar Pálos Rend által 2014–2015-ben Pécsett megrendezett kiállítás, amelynek egyik kurátora volt. További fontos eredményének tekinthető még a *Pálosan szép az élet* című kiállításért végzett kurátori munkája. A tárlat a magyar pálos történet elemeit elsősorban mint közös, mindenki számára átélhető magyar örökséget mutatta be. Az országjáró buszban kialakított megbékélés pontja mindenkit Istennel, önmagunkkal, embertársainkkal való kiengesztelődésre hívott. Sudár Annamária szerkesztője a pálos rend évi három alkalommal megjelenő periodikájának, a *Fehér Barát*nak. Legutóbbi nagyszabású vállalkozása a *Pálos olvasókönyv. Irodalmi antológia* szerkesztése volt, amely 2023-ban jelent meg a Magyar Pálos Rend és az Országos Széchényi Könyvtár közös kiadásában. 2023. január 18-án a Márianosztrán megrendezett Boldog Özséb-napon „A Rend Barátja” elismerésben részesült. Az elismerést a Magyar Pálos Rend adományozza azoknak az állampolgároknak, akik elkötelezettek azon értékek iránt, amelyek meghatározzák a pálosokat.

Előadóművészként önálló esteket tart. 2004-ben, a Balassi-évben ismerte meg a Misztrál Együttest. A kiváló versénéklő művészekkel való együttműködésének első eredménye – néhány közös fellépés mellett – *A várakozás zsoltára* 2005-ben. Az est egy 2005-ös váci felvétele DVD-n is megjelent 2006-ban. A 2010-es Széchenyi-év hozta a legnagyobb magyar halálának 150. évfordulója alkalmából készült *Üdv, Széchenyi!* című összeállítást, amelyet Rubold Ödön színművésszel és Török Máté versénéklővel közösen szerkesztett, majd számos helyen bemutatták az országban.

[18]Örömmel adunk hírt arról is, hogy az ország más könyvtáraiban tevékenykedő kollégáink is magas elismerésben részesültek: a Magyar Érdemrend lovagkeresztjével ismerték el dr. Redl Károlyt, az Országgyűlési Könyvtár vezetőjét, az Országgyűlés Hivatalának főosztályvezetőjét közel öt

évtizedes, kimagasló színvonalú szakmai munkájáért; a Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetést vehette át Galát Péter táncművész, néptáncpedagógus, a Magyar Állami Népi Együttes örökös tagja, a Hagyományok Háza Martin György Szakkönyvtárának gyűjteményfeldolgozója, valamint Kóti Hajnalka, a Békés Megyei Könyvtár részlegvezetője, a Békés Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer munkatársa.

Valamennyi kitüntetett könyvtáros kollégánknak szívből gratulálunk,
jó egészséget és további sikereket kívánunk!

[19]

[20]

2025/03/20 - 14:44

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/konyvtaros-kollegaink-allami-kituntetese-nemzeti-unnep-alkalmabol_250315

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/250313_ART_7227_Ecsedy_J_.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/250313_ART_1723_Gerencser_J_.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/250313_ART_2107_Zichy_M_.jpg
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/Allami-kituntetesek_250315_Sudar-Annamaria_1_foto-Botar-Gergely.jpg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/Allami-kituntetesek_250315_Dr-Vizkelety-Andrasne-Ecsedy-Judit.jpg
[6] http://typographia.oszk.hu
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/Allami-kituntetesek_250315_14_Gerencser-Judit.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/Allami-kituntetesek_250315_11_dr-Zichy-Mihaly.jpg
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/Allami-kituntetesek_Sudar-Annamaria_250315_.jpg
[10] https://mek.oszk.hu/kiallitas/lazar/
[11] https://nyugat.oszk.hu/
[12] https://matyasmesek.oszk.hu/main.html
[13] https://orkenyistvan.hu/
[14] https://exhibitioncorvina2018.oszk.hu/
[15] https://corvina.hu/hu/cimlap/
[16] https://oszk.hu/esszencia-allando-kiallitas

[17] https://paloskiallitas.oszk.hu/
[18] https://oszk.hu/sites/default/files/Allami-kituntetesek_Redl-Karoly_250315.jpg
[19] https://oszk.hu/sites/default/files/Allami-kituntetesek_250315_04.jpg
[20] https://oszk.hu/sites/default/files/Allami-kituntetesek_250315_08.jpg
[21] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[22] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon